

Huwelijksgoederenrecht; een opinie-onderzoek onder de Nederlandse bevolking

J.P. Groeneveld

Amsterdam, NIPO het marktonderzoekinstituut, 2002

Bestellingen: NIPO, tel. 020 5225444, fax 020 5225333, e-mail: info@nipo.nl

Kenmerk: **EWB 02.009**

Samenvatting

In voorbereiding is een wetsvoorstel tot aanpassing van de wettelijke of algehele gemeenschap van goederen. Dat is het huwelijksgoederenregime dat tussen echtgenoten of geregistreerde partners van kracht wordt, indien zij voor het aangaan van het huwelijk of geregistreerd partnerschap geen huwelijkse voorwaarden maken.

Bij het wetsvoorstel wordt de mening van de Nederlandse bevolking over de ideeën tot aanpassing meegenomen in de overwegingen. Om de mening van de Nederlandse bevolking te achterhalen, heeft de afdeling Extern Wetenschappelijke Betrekkingen van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het Ministerie van Justitie het NIPO een opinie-onderzoek uit laten voeren onder een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking boven de 18 jaar.

De belangrijkste conclusies van het onderzoek luiden als volgt:

- Drie op de tien gehuwde Nederlanders zegt voor het huwelijk informatie te hebben gekregen over wat er met hun bezittingen en schulden gebeurt als ze zijn getrouwd. Desondanks zijn zij goed op de hoogte van de essentie van het huwelijk in gemeenschap van goederen. Ook samenwonenden en alleenstaanden zijn hier over het algemeen goed van op de hoogte.
- Gehuwden hebben over het algemeen een traditionelere instelling ten opzichte van de verdeling van bezittingen en schulden bij (ontbinding van) het huwelijk dan samenwonenden en alleenstaanden. Samenwonenden en alleenstaanden lijken in hun oordeel sterk op elkaar en zijn individualistischer ingesteld. Uit onder meer het volgende komt dit duidelijk naar voren:
  - Waar een meerderheid van de gehuwden van mening is dat door één van de echtelieden geërfde familiestukken gemeenschappelijk bezit zijn in een huwelijk, is een meerderheid van de samenwonenden en alleenstaanden hier op tegen. Dit beeld is zowel zichtbaar bij familiestukken die voor het huwelijk zijn geërfd, als bij familiestukken die in het huwelijk zijn geërfd.
  - Van de gehuwden is een meerderheid van mening dat een door één van beide echtelieden geërfd geldbedrag bij een scheiding gedeeld moet worden, maar van de samenwonenden en alleenstaanden is een meerderheid van mening dat het bedrag juist niet gedeeld moet worden.
  - De meeste gehuwden vinden dat schulden van voor het huwelijk ook gedeeld moeten worden, terwijl een meerderheid van de samenwonenden en alleenstaanden vindt dat deze blijven toebehoren aan degene die ze is aangegaan.
  - Ook over vóór en binnen het huwelijk geërfd en voor het huwelijk gespaard eigen geld wijkt de mening van samenwonenden en alleenstaanden sterk af van die van gehuwden. Samenwonenden en alleenstaanden zijn veel vaker van mening dat dit geld ook in het huwelijk geen gemeenschappelijk eigendom wordt.
- Een meerderheid van de bevolking vindt dat zowel tijdens het huwelijk geërfd en geschonken geld, als geërfde familiestukken aan beide echtgenoten toebehoren.
- Wanneer het huwelijk door overlijden of door scheiding tot een einde komt, spreken met name samenwonenden en alleenstaanden, maar ook vele gehuwden zich echter uit tegen de consequenties die gelden bij een gemeenschap van goederen. Voorbeelden hiervan zijn:
  - Zowel onder gehuwden, als onder samenwonenden en alleenstaanden vindt een meerderheid, dat bij scheiding en overlijden familiestukken binnen de eigen familie dienen te blijven.
  - Ook wanneer er geërfd geld in het spel is, heeft een aanzienlijk deel van de bevolking moeite met het delen ervan bij een scheiding.

- Ten aanzien van familiestukken oordeelt men duidelijk anders dan ten aanzien van geld. Familiestukken, waaraan men emotioneel is gebonden, dienen volgens de meeste mensen in geval van een scheiding of overlijden in de oorspronkelijke familie te blijven. Bij een mogelijke wijziging van de opzet van de gemeenschap van goederen zou volgens bijna de helft van de bevolking moeten worden opgenomen, dat hetgeen door één van beiden is geërfd buiten de gemeenschap van goederen blijven. Maar in concreto daarnaar gevraagd vindt men wel weer dat geld niet binnen de oorspronkelijke familie hoeft te blijven.
- Het maakt voor een deel van de bevolking uit of bezit is verkregen vóór het huwelijk of tijdens het huwelijk. Ongeveer 15% van de Nederlanders is van mening dat vóór het huwelijk geërfde familiestukken en geld niet tot de gemeenschap van goederen behoren en tijdens het huwelijk geërfde familiestukken en geld wel.
- Men heeft meer oog voor de lusten van een gemeenschap van goederen dan voor de lasten ervan. Bezittingen worden door zowel gehuwden als samenwonenden en alleenstaanden vaker als gemeenschappelijk beschouwd dan schulden. Schulden worden dan ook het meest genoemd als uit te sluiten zaak in een gewijzigde opzet van de gemeenschap van goederen.

Bij het lezen van bovenstaande conclusies komt al snel het beeld naar voren dat er inconsistenties zitten in de manier waarop men aankijkt tegen het omgaan met bezittingen en schulden tijdens en na het huwelijk. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat maar een klein deel van de bevolking ervaring heeft of betrokken is bij het onderwerp. Een aanzienlijk deel van deze materie is alleen ter zake doende voor gescheiden personen, weduwen en weduwnaars, personen met een grote financiële inbreng in een huwelijk en erfgenamen van aanzienlijke bezittingen of schulden. Voor het overgrote deel van de bevolking zijn de meeste afwegingen echter theoretisch van aard.